

[Jørgen Jensen]

Jeg har gentagne gange sagt det, partiet har sagt det, og vi har også i vores blad sagt, at vi vil stemme for disse forslag, selv om ikke vi kan forbedre dem. Men man har åbenbart en anden hensigt i dele af socialdemokratiet, og så må vi også tage den kamp op i de kommende dage.

Bolvig (RV):

Vi har i dette ting diskuteret og debatteret arbejdsløshedsproblemet ved talrige lejligheder, og vi har ved forlig efter forlig gennemført foranstaltninger til nedbringelse af arbejdsløsheden. Løjnefaldende resultater er desværre udeblevet. Ledigheden stiger støt, og der findes nu mere end 200.000 ofre for vores uformåenhed.

Jeg vil gentage, hvad det radikale venstre som andre har fremhævet, nemlig at virkelige resultater vil ikke kunne opnås, før vort lands konkurrenceevne forbedres væsentligt. Derfor er det med megen bekymring, at vi nærmer os den kommende overenskomstfornyelse, hvor folketingets ansvarlighed bliver sat på en afgørende prøve. Det er letsindigt at foregøgle sig, at de store interesseorganisationer, de såkaldte arbejdsmarkedets parter, alene vil være i stand til at forhandle sig frem til en for landet acceptabel og socialt afbalanceret aftale. Vi må gennemføre en indkomstpøolitik, der foruden lønfastsættelse kommer til at omfatte boligpolitikken, de fortsatte store stigninger i priser på jord og fast ejendom, lønmodtagernes medejendomsret og skatte- og rentepolitikken.

Men selv om sådan en helhedsløsning vil kunne gennemføres, vil de gunstige virkninger for beskæftigelsen ikke vise sig øjeblikkelig, hvorfor vi er nødsaget til at gennemføre omgående virkningsfulde foranstaltninger til gavn for de hårdest ramte ledighedsgrupper, nemlig de ældre, de unge og de langtidsledige.

På den baggrund modtager det radikale venstre arbejdsministerens to lovforslag med positiv interesse og med vilje til gennem et omhyggeligt udvalgsarbejde at undersøge forslagernes bæreevne.

Ministeren har ret i, at nutidens industrielle tempo kan være og meget ofte er udmærkede og nedslidende. Derfor vil det radikale venstre gerne medvirke til at kunne tilbyde den del af befolkningen, som gennem et

langt arbejdsliv har opbygget vort velfærdssamfund, en mulighed for på økonomisk rimelige vilkår at kunne forlade arbejdsmarkedet i en alder af 60 år. Jeg tror, mange borgere med forventning vil modtage tilbuddet om efterløn, også blandt dem, der er i arbejde, hvorfor ministerens overslag over antallet uden tvivl er alt for lavt. Vi opnår, håber jeg, at udbuddet af arbejdspladser til yngre ledige vil vokse.

Vi hilser med tilfredshed, at de kommende efterlønsmodtagere sikres ret til en aktiv alderdom og vil understrege nødvendigheden af, at de tilbudte arbejdsmuligheder administreres smidigt og med forståelse for, at en aktiv efterlønstilværelse er en forudsætning for, at ordningen bliver en menneskelig succes.

Man skal ikke være medlem af folketinget ret lang tid, førend det går op for én, at enhver nok så smuk og skinnende medalje har en bagside; således også med forslaget om efterløn. Vi må erkende, at vi i denne uhyggelige arbejdsløshedssituation kan komme ud for et uønsket pres på de mennesker, som stadig har kræfter og arbejdsglæde i behold, og som derfor ikke ønsker at modtage tilbuddet om efterløn, at erhvervslivets omkostninger øges – ganske vist kun en smule – og at arbejdsministerens forslag på en række områder kolliderer med de forskellige pensionsformer: førtidspensionering, invalidepension, enkepension og førtidig folkepension, og derfor vil fremkalde svært forklarlige forskelle. Vi må realistisk erkende, at der i fremtiden let vil opstå en afsmitningseffekt.

Det er et problem, at de selvstændige erhvervsdrivende først på et senere tidspunkt kan tilsluttes ordningen, og at der er åbenlyse farer for misbrug; jeg tænker her på, at efterlønsatsen baseres på de sidste 5 ugers indtjening: man skal nu engang ikke friste folk over evne. Det er mig uforståeligt, at man skal kunne medregne optjente forsikringsperioder i EF-landene, men ikke i de nordiske lande eller f. eks. i udviklingslandene. Jeg formoder, ministeren let kan overtale til at ændre dette forhold.

Vi bliver nødt til at fordele det til rådighed værende arbejde. Vi kan ikke fortsat pålægge de arbejdsløse at bære hovedparten af krisens tyngende byrder. Forslaget om efterløn er en naturlig begyndelse, der giver de lidt ældre arbejdstagere et tilbud.